

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי א' חשון תשפ"ג | דף היומי בבלי: כתובות קיב
דף היומי בהלכה: מסימן נ"ט אמצע הסעיף "ולא יענה" עד סימן ס' סעיף ב'.
מוסר: שמירת הלשון - פרק י"ד 'והנה כאשר' עד פרק י"ד 'וזה לשון'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער התשובה פרק ד סוף פרק ה

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

יש חיים לאחר החיים: סיפור מטלטל מכלי ראשון! | אם הוא היה מתייאש, לא הייתם יכולים לקרוא את השורות האלו | 2513

הדרך שלך מסכת כתובות

הנהלת 'דרשו' העולמית מברכת את רבבות אלפי לומדי 'הדף היומי'

לרגל סיום מסכת כתובות - היום יום ד' ר"ח חשוון

יהי רצון שכשם שעזרנו הקב"ה לסיים מסכת זו, כך יעזרנו להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסיימם

הסיפור היומי

הודעתי שאינני מוותר על שעת הלימוד היומית עליה התחייבתי בבי"ד של מעלה, אך כולם לחצו עלי שלא אאחר לחתונה, וכך מצאתי עצמי נוסע לב"ב ומוותר על השיעור הקבוע. ואז קרה הדבר...

יש חיים לאחר החיים! הג"ר שמואל ברוך גנוט שליט"א, מראשי ישיבת משאת המלך, עם סיפור אמיתי ומצמרר מכלי ראשון!

אחרי תקופה כה ארוכה.

"בפרט עניין אותי מה קרה עם דוד (שם בדוי). אביו של דוד, שהיה אחד מגבאי בית המדרש של חסידי סדיגורא בתל אביב, נפטר צעיר לימים ובנו דוד שהיה אחד מידידי הטובים, עבר תקופה קשה מאוד. התנתק מאיתנו, החברים, ובסופו של דבר התרחק משמירת תורה ומצוות. מידי פעם הגיעו אלינו שמועות שהוא נכנס לעסקים והתעשר. עניין אותי לדעת מה איתו כעת, האם הקים משפחה וכיצד הוא מסכם את חייו עד כה. שאלתי

המספר, אחד מעובדי העירייה המוערכים והידועים בעיר מגורי אלעד. יהודי הגון ורב פעלים, רציני ויסודי, המוכר לי, שנים רבות, כיהודי ירא שמים, מקצועי ואחראי. וכך הוא סיפר לי לפני כמה שנים:

"לפני כמה שבועות נערך כינוס פנימי של הישיבה התיכונית בה למדתי, לפני ארבעים שנה ויותר. המפגש היה אמור להפגיש את כל חברי הקבוצה שלנו וכיון שחלפו להם ארבעים שנה, שמחתי מאד לפגוש את כל החברים מאז ולראות מה יצא מהם

חברותא ללמוד שעה בכל ערב. עזבתי את העסקים ואני עובד בתחום הקשור לתעשייה הביטחונית, ומקפיד כל יום, לרוץ מיד לאחר העבודה לשיעור היומי והמאוד קבוע שלי. כך חייתי במשך עשרים שנה, לא מפסיד שיעור תורה של שעה אף לא יום אחד. אט אט התחזקתי עוד ועוד, התחלתי לשמור מצוות והנה אני כאן, לפניכם'...

"ומה קרה לאחר עשרים שנה?", שאלנו ודוד המשיך וסיפר את סיפורו המדהים:

"בדיוק 20 שנה אחרי, כשהייתי בן 52, התקיימה חתונתה של אחיינתי באולמי 'ארמונות חן' בבני ברק. הודעתי לאשתי שאני לא מתכווין לוותר על שעת הלימוד היומית שלי, עליה התחייבתי בבית דין של מעלה, אך אשתי וילדי לחצו עלי שלא אאחר לחתונה וכך מצאתי את עצמי נוסע לבני ברק, מוותר על שיעורי היומי והקבוע.

"ואז קרה הדבר. במהלך החתונה חטפתי התקף לב. מסביב החלו צעקות ואנשי הצלה החלו להגיע אלי, מנסים לטפל בי. עצרתי אותם בשארית כוחותי ולחשתי: 'אל תעשו לי כלום. רק תביאו לי מהר כרך גמרא!'

"הגמרא הגיעה מיד ואני התיישבתי ללמוד בשארית כוחותי. פתחתי את הגמרא, קראתי כמה שורות ופשוט הרגשתי בריא. וכך היה. הפארמדיקים בודקים אותי ואני ממשיך ללמוד את שעת הלימוד היומית שלי. וכן, 'ההתקף נעלם. הוא בריא', הם מכריזים'...

"כולנו היינו בהלם. דוד העביר בין כולם את 'תעודת הפטירה' המדהימה אותה הוא נושא עליו, לכל מקום, כתזכורת חיה ל'מי יחיה ומי ימות' הפרטי שלו. (אולי מיותר לציין, מספר פרטים שונו לבקשת המספר, לשמירה על צנעת הפרט).

את המארגנים האם דוד אישר את השתתפותו והם השיבו בחיוב. דוד יבוא.

"והוא אכן בא, ואני, יחד עם רבים מחברי, נדהמנו. הוא הגיע לבוש כחרדי. עם כיפה שחורה גדולה, חולצה לבנה וציציות מתבדרות, כשזקן ארוך יורד על פי מידותיו.

"המפגש היה מלבב ומרתק. חלק מהחברים התמנו לרבנים ידועי שם וכולם שמחו לשמוע מה קורה עם כולם. במהלך המפגש הקציבו המארגנים שכל אחד יספר על חייו כמה דקות. דוד נעמד בתורו וסיפר:

"בוודאי רובכם תמהים מה קרה לי, מה עבר עלי וכיצד השתניתי כל כך. חייתי כחילוני מוחלט. היה לי טוב בחיים. הייתי עשיר ולא היה לי משעמם. היו לי כמה עסקים וחיי זרמו למישרין. והנה, ביום רגיל אחד כשאני בן 32, חטפתי התקף לב. הריצו אותי לבית החולים ולמרות כל נסיונות ההחייאה, קבעו הרופאים את מותי ואף חתמו על תעודת פטירה'...

"דוד הוציא מכיסו את תעודת הפטירה שלו עצמו, עליה חתום רופא מכובד, המורה להעבירו לחדר המתים, והוא ממשיך ומספר: "האמת היה שחוויתי, מה שנקרא כיום, 'מוות קליני'. הרגשתי שאני עולה מעלה מעלה והנה הרבי מסדיגורא זצ"ל נעמד עלי, יחד עם אבי מורי ז"ל, ושניהם גוערים בי מדוע עזבתי את התורה והמצוות. עליתי לבית דין של מעלה ושם, בנוכחות הרבי מסדיגורא ואבא שלי, הציעו לי לשוב לעולם הזה, בתנאי שאתחייב ללמוד תורה בכל יום שעה אחת. זאת הייתה ההתחייבות שדרשו ממני, והוסיפו שאם לא אתחייב - משאירים אותי שם, בשמים'....

"התחייבתי ומיד התעוררתי. לתדהמת הרופאים לא היה גבול. לא היה כדבר הזה. המת קם לתחייה. כל בית החולים היה על הרגלים. נפטר מתעורר בדרכו לחדר קירור - זה עוד לא היה להם. "השתחררתי מבית החולים ועמדתי בהתחייבותי וקבעתי

יהלומים מגדולי ישראל

סיים הרבי את הסיפור ואמר: "מסירות נפשו של סוחר העורות עוררה רעש גדול בשמים!". חשקה נפשם של השומעים לדעת את סופו של המעשה ומה עלה בגורל העורות. שאלו אותו: "ובכן, מה היה עם העורות?"

מעשה ביהודי שעסק במכירת עורות לצורך עשיית מעילים. פעם לא היה חורף קר והגשמים היו מועטים, ובאין דורש למעילים לא הצליח היהודי למכור את עורותיו. חשש האיש פן לא יהיה לו איך לפרוע את חובותיו וייהפך לבעל חוב גדול. מה עשה? עד היום היה לומד ארבע שעות קודם התפילה, לאחר מכן היה מתפלל בהתלהבות, אחר כך היה אוכל פת שחרית ושוב היה מתיישב ללמוד, ורק אחר הצהריים היה עוסק שעה או שתיים במכירת העורות - אך עתה, בחששו שיהפך לבעל חוב, ויתר על

סיפר הרה"ק מסאדיגורא זיע"א (הובא גם בספר 'בינת ישראל' גראדזיסק):

מעשה ביהודי אחד בשם ר' אליעזר מחודרוב, מחסידי רוז'ין, שעסק במכירת עורות לעשיית מעילים. נוהג היה לקנותם בזול ולמכרם במשך החורף, ואז הכניס סכום גדול שהספיק לו למחייתו גם עבור ימות הקיץ. פעם בא להתברך אצל הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זיע"א (יומא דהילולא שלו חל ביום שישי הבעל"ט ג' חשוון). פתח הרה"ק וסיפר לו כדלהלן:

סדרי לימודו כדי לחפש בחיפוש אחר חיפוש קונים לעורותיו. יצא האיש השכם בבוקר מפתח ביתו, והנה בא גוי אחד כנגדו: "האתה זה מוכר העורות?" שאל. "רצוני לקנות ממך עורות רבים". באותו רגע נכנס לו ליהודי הסוחר הרהור תשובה בלבו. אמר לעצמו: מה?! ויתרתי לי על סדרי לימודי בשביל הפרנסה?! היתכן כדבר הזה?! פנה אל הגוי ואמר: "אינני חפץ בעסקה זו". סבר הגוי שאין הוא מרוצה מן המחיר שהציע לו. הגביה את המחיר, אך הסוחר נשאר בסירובו. הגביה את המחיר עוד, ושוב נשאר הסוחר בסירובו. כראות הסוחר שהגוי אינו מרפה ממנו, הרים את רגליו וברח ממנו. נכנס מיד לבית הכנסת והתחיל

ללמוד כמימים ימימה. הפטיר הרה"ק את סיפורו ואמר: "מסירות נפשו של האיש ללימוד התורה עוררה רעש גדול בשמים". חשקה נפשם של הנוכחים בחדר לדעת מה היה סופו של מעשה ומה עלה בגורלם של העורות. שאלו אותו: "ובכן, מה היה עם העורות?". התנער הרה"ק ואמר: "שוטים! הלא אפילו הסוחר בעצמו לא רצה לדעת מה עלה בגורלם של העורות, ואתם צריכים לדעת?!" (נתכוון בזה שהעיקר שצריך להוציא מהסיפור הוא אמונתו החזקה של אותו חסיד ולא מה שעלה בגורל העורות...) (הביני ואלמדה)

תזכורת לנבחני דרשו

מבחני דרשו יתקיימו ביום ראשון ה' בחשון (דרשו בכולל')

קנין תורה - 34: כתובות עז. - קו:

קנין משניות - 34: עדויות ג' י"א - ה' ה'

הדף היומי בהלכה 8: מ"ב: סימן נ"ב עד סימן נ"ה

מוסר: שמירת הלשון חלק א' שער התבונה פרק ו' "הגה עוד" עד פרק י"ג "זוה לישון"

קנין חכמה 34: חובת הלבבות שער הכניעה פרק ו' "והחמישי הכניעה בענייני

עולמו" עד שער התשובה סוף פרק ג'

מסכם 1 דף היומי בהלכה: סימן א' עד סימן מ'

חדשות דרשו

בשורה אדירה לעולם התורה:

התרגשות רבה בקרב תופסי התורה מפתיחת מסלול הלימוד 'קנין ירושלמי' על ידי ארגון 'דרשו'

התוכנית נוסדה על פי בקשות חוזרות ונשנות של תלמידי חכמים ואברכים שקדנים שביקשו להקים עבורם תוכנית לימוד עם 'מחייב' משמעותי לעיסוק מסודר ועקבי בתלמוד הירושלמי * בראש צוות כותבי המבחן יעמוד הגאון רבי זליג ברזורמן שליט"א, חתנו של מרן שר התורה זצ"ל, ומי שערך את חיבורו על הירושלמי

ביאורים ומוספים' בקצב של דף ליום. במסגרת התוכנית 'קנין ירושלמי', לומדים המשתתפים דף אחד מדי יום, החל מיום שני כ' בחשוון תשפ"ג, לפי צורת הדף' של התלמוד הירושלמי בהוצאת 'עוז והדר', וכן בהוצאת ארטסקרול - מורשה.

הלומדים יכולים לבחור בכל מפרש המועדף עליהם ללימוד הירושלמי, אבל על פי הנחיית רבותינו גדולי הדור המתווים את דרכו של ארגון 'דרשו' על כל צעד ושעל, במקרה של מחלוקת בין

שישו ושמוחו בזאת התורה, עת זוכה עולם התורה לחיזוק משמעותי להפצת אורו הזורח של התלמוד הירושלמי בקרב תופסי התורה די בכל אתר ואתר.

לפי בקשתם של אברכים רבים, בהם תלמידי חכמים מופלגים, נעתרה הנהלת 'דרשו' לבקשות והחליטה להקים מסלול מיוחד ללימוד התלמוד הירושלמי, בקצב של דף ביום, בדומה לתוכנית הלימוד 'קנין תורה', ללומדי 'הדף היומי' על הש"ס הבבלי, ובדומה לתוכנית 'דף היומי בהלכה', ללימוד 'משנה ברורה' עם

הרגילים של 'דרשו', הפעילים בימי שישי בכל רחבי הארץ. ב'דרשו' מדגישים כי המלגה לתוכנית זו מגיעה עד ל-400 שקלים ללומדים שיקבלו ציון של בין 95 ל-100 אחוז במבחן, ומלגות נמוכות יותר למקבלים ציון נמוך יותר. כמו כן, אין צורך בתקופת המתנה להיכנס למסלול המלגות, כל הנבחנים ייכנסו למסלול המלגות כבר מהמבחן הראשון. נקודה נוספת שמבקשת הנהלת 'דרשו' להבהיר בהדגשה היא, שההשתתפות בקניין ירושלמי פתוחה לכולם, והמלגות על מבחנים אלו ינתנו לכל נבחן, כולל מי שכבר מקבלים מלגה על מסלולי 'דרשו' האחרים, ואין שום הגבלה על כפל מלגות בהקשר לתוכנית לימוד זו. עם זאת, לא יינתנו מלגות לילדים וכללי המילגות לבחורי ישיבות כפי שיפורסם. הרישום מתבצע בכל עמדות 'נדרים פלוס'

המפרשים השונים, יקבע לצורך המבחן פירושו הבהיר והנפלא של מרן שר התורה, הגאון רבי חיים קנייבסקי זצ"ל. מסלול הלימוד של התלמוד הירושלמי, יתחיל כאמור ביום שני כ' בחשוון, והמחזור הראשון יגיע אל סיומו בעוד כשש שנים. לוח מסודר של קצב הלימוד יישלח בעז"ה לכל לומד שיירשם לתוכנית. את המבחנים על הנלמד יערוך צוות של תלמידי חכמים מופלגים הבקיאים בתלמוד הירושלמי, ובראשם הגאון רבי זליג ברוורמן שליט"א, ראש ישיבת 'דרך אמונה', חתנו של מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי זצ"ל, ומי שערך את חיבורו של מרן הגר"ח על הירושלמי. כמו המבחנים על 'הדף היומי' בש"ס הבבלי, כך גם מבחני 'קניין ירושלמי', יערכו בסייעתא דשמיא מדי חודש, במוקדי הבחינה

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

על דא ועל הא

בגיל 62, לאחר חיים לא קלים בכלל, הוא קיבל את 'המכה הגדולה'. המסעדה שלו קיבלה צו פינוי לטובת סלילת כביש במקום. הוצאות הפינוי הותירו אותו ללא פרוטה, ולאחר תביעת פיצויים שהגיש קיבל צ'ק על סך 105 דולר... בשלב זה היה הרמן מיואש לחלוטין

אבל בגיל 88, היה הרמן סנדרס, מייסד 'קנטקי פרייד צ'יקן' (KFC), מיליארדר עם יותר מ-20 אלף סניפים ב-123 מדינות! וגם: מה היה קורה אילו תומס אדיסון היה מתייאש לאחר 2,000 נסיונותיו הכושלים בנורת החשמל? | מאמר מרתק

כאשר הגיע לגיל עשרים ואחת הוא התחתן, שנה לאחר מכן הוא כבר היה אבא לבת קטנה. הוא ניסה להתפרנס תקופה מסוימת כנהג ולאחר מכן כטבח ושוטף כלים בבית קפה, אולם לא הצליח בשום עבודה. בנוסף, בגלל המצב הכלכלי ביתו כמעט התפרק. במשך השנים הוא ניסה לעבוד כסוכן ביטוח אבל לא כל כך הצליח, הוא ניסה להתקבל לבית ספר למשפטים אולם נדחה על ידם. במקביל הוא התגייס לצבא ועלה בדרגות אבל גם שם הוא חווה לבסוף כישלון גדול. הוא המשיך לנסות את מזלו כחשמלאי וככבאי אבל גם זה לא ממש הלך לו... כשהגיע לגיל 40 הוא התקבל לעבודה כמגיש אוכל בתחנת שירות שניצבה על אם הדרך ליד העיירה קנטקי. בשלב מסוים הוא החליט להשתמש בכישרון הבישול שאותו פיתח בילדותו והחל להכין מנות טעימות במיוחד. במשך השנים הוא פיתח

החיים לא האירו פנים להרמן סנדרס. הוא היה בסך הכול בן שש כאשר אביו נפטר בפתאומיות, התייתמותו מאביו השאירה אותו ואת אמו ללא משענת יציבה וללא פרנסה. מכורח המציאות החלה אמו לצאת לעבודה במשך שעות ארוכות כדי לפרנס את ילדיה, והרמן נאלץ להישאר שעות ארוכות בבית ולשמור על אחיו ואחותו הקטנים. בלית ברירה הוא החל לבשל לבד אוכל לעצמו ולאחיו, ועם הזמן הוא רכש מיומנות בבישול הרבה יותר משאר בני גילו. כאשר היה בן שנים עשרה התחתנה אמו פעם נוספת, אבל אביו החורג ממש לא הסתדר אתו ואף היה נוהג להכותו, והוא החליט לברוח. הוא החל לעבוד בכל מיני עבודות כדי להתקיים תוך שהוא מנסה להמשיך את לימודיו בבית הספר, אבל בגיל שש עשרה הוא נשר מן הלימודים ובנוסף הספיק להיזרק מארבע עבודות שונות.

שהנפילות הללו תמיד יכולות להוביל אותנו למקום גבוה יותר ועם כישורים הרבה יותר טובים לעתיד. לא צריך להפוך למיליונר בשביל להצליח בחיים, החיים עצמם הם ההצלחה הכי גדולה שיש לאדם, מה שנותר הוא רק להציב מטרות טובות ולהתקדם הלאה ללא חשש.

תורתנו תורת חיים ובה מצויות ההנחיות לאדם מישראל כיצד יחיה את חייו בצורה הטובה ביותר. כיוון שכולנו קרוצי חומר העלולים לשגות ולהיכשל, חשוב לנו מאוד לדעת כיצד להתמודד עם כישלונותינו. לדעת שאין כל סיבה לשקיעה בעצבות ובחוסר מעש, ולנפילה בזרועות הייאוש. צריכים לזכור שבמלחמה יש קרבות ומערכות, פעמים נופלים ופעמים מנצחים. המלחמה ממשיכה, וגם אם מעדת היום, עליך להתעשת ולהתחזק ולהתכונן לקרב הבא. הדבר היחיד שיכול לגרום לך להפסיד את כל המלחמה זה הייאוש. כי לא זו בלבד שהאדם נופל בקרב שדוד, אלא הוא נכנע לגמרי ולא ממשיך להלחם יותר.

מי שיודע ליפול נכון, לקום מהר וללמוד מכל נפילה, מוצא את עצמו חופשי יותר להתנסות, לפרוץ גבולות, להעז ולהצליח. כישלון אינו סוף העולם כי אם מאיץ לכיוונים חדשים ולהצלחה גדולה.

הרוצה להצליח בעבודת ה' צריך לשנן לעצמו כי "אין ייאוש בעולם כלל" (מוהר"ן מברסלב ז"ע). ואם חס וחלילה נפלת היום, תקום מהר ותתחזק ותחזור להתמדתך בתורה ובעבודה. וכמה שתשתדל להתחזק, ככה תזכה לסייעתא דשמיא.

מסופר על ממציא נורות החשמל תומס אדיסון אשר כינס בשעתו את חבריו הקרובים פעם אחר פעם כדי לחזות ב'נס' האור הנדלק בנורה. הנס לא התחולל והם נשאר בחושך. אילו התייאש, לא יכולתם לקרוא כרגע את השורות הללו מתחת נורת החשמל שמעליכם. והיו לו כל הסיבות להתבייש, להתייאש ולהימנע מניסיון נוסף. לקראת כל ניסיון הוא נהג לשלוח לחבריו הודעה בהולה 'חובה עליך להגיע'. בהיותם תפרנים ואביונים, הם צירפו אגורה לאגורה כדי לקנות כרטיס לרכבת. הם ישבו אצלו והמתינו לזריחה הגדולה, אך אפס. הם גרדו את הראש במבוכה ושבבו לבתיהם.

אבל באחת הפעמים, הפלא ופלא, זה עבד. אדיסון ניסה כ-2,000! אפשרויות (חומרים שונים) לפני שגילה שחוט כותנה מפוחם מתאים לשמש כחוט להט בנורה. לאחר שהצליח סוף סוף אמר: "לא נכשלת, רק מצאתי 10,000 דרכים שלא עובדות!".

אמר פעם אדם חכם, כי עקומת ההצלחה זהה לצורה V, שהוא סמל ההצלחה. כדי להגיע מפסגה אחת בחיים לפסגה השנייה, לעיתים יש לצלול לתחתית לצורך עליה מחדש! כדאי שנאמץ לעצמנו את האמת הבוהקת הבאה: "אין דרך להצליח חוץ מאשר להיכשל!".

(הרב יואל ארזי, גיליון 'אור שרה')

כמה מתכונים מיוחדים לטיבול עוף מטוגן כשהוא שומר על המתכון בסוד. אנשים החלו לאהוב את האוכל שלו, ולאחר עשר שנים הוא החליט לפתוח מסעדה משלו מעבר לכביש. עם הזמן השם שלו התפרסם והוא התחיל לפתח מתכונים סודיים עם כל מיני עשבי תיבול ייחודיים, וסוף סוף הגיעו חייו למי מנוחות... כך לפחות היה נראה לו נכון לעכשיו.

בגיל 62, לאחר חיים לא קלים בכלל, הגיעה המכה הגדולה. המדינה החליטה לסלול כביש מהיר במקום הכביש הקודם ולשם כך הוא היה חייב לפנות את המסעדה שלו. הוא מכר את כל הציוד של המסעדה והתחיל לשלם את כל החובות שהצטברו לו בהליך הפינוי, ובסופו של דבר גילה שנותר ללא מאומה. הוא הגיש תביעה לביטוח לאומי, ולאחר המתנה הגיע מהם צ'ק על סך \$105 בלבד, וזה בעצם היה כל כספו עלי אדמות.

בשלב זה היה הרמן מיואש לחלוטין ואיבד כל תקווה לחייו. אנשים בגילו כבר עוזבים את עבודתם ומתחילים לחיות מכספי הפנסיה, ואילו לו אין אפילו דולר אחד כחיסכון. הוא התיישב תחת אחד העצים והתחיל לכתוב צוואה...

הזיכרונות מימי הזוהר בהם היה מבשל מעדנים החלו לצוף בראשו מחדש, הוא העביר מול עיניו את המתכונים הסודיים שהמציא בעבר, ואת קריאות ההתפעלות שיצאו מפיות הסועדים הקבועים. ואז חדרה אל תודעתו העובדה שהוא בעצם יודע לעשות משהו שהרבה אחרים ממש לא יודעים - לבשל מעולה! ואולי בעצם אף פעם לא מאוחר להתחיל הכל מהתחלה.

הוא פדה את הצ'ק שקיבל, וקנה מחבת מיוחדת ב-87 דולר. בשארית הכסף הוא קנה מעט עוף ותבלינים והחל לעבור מבית לבית בעיירה קנטקי הסמוכה. התושבים שהכירו אותו מהימים בהם עבד במסעדה, החלו להזמין אצלו מנות, עד שלבסוף הצטבר לו סכום כסף נכבד עמו הצליח לפתוח מסעדה חדשה. הוא התחיל להסתובב ברחבי ארצות הברית וחתם חוזי זכיינות עם מסעדות שרצו למכור את המנות הסודיות שלו. כך תוך זמן קצר הפך הרמן למיליונר, כאשר עוד ועוד מסעדות שלו נפתחות ברחבי העולם. לאחר עשר שנים נוספות כבר היו לו יותר מעשרת אלפים סניפים.

בגיל 88, הרמן סנדרס, מייסד 'קנטקי פרייד צ'יקן' (KFC) הפך למיליארדר, עם יותר מ-20 אלף סניפים ב-123 מדינות. הרמן הראה לנו חזק יותר את הנוסחה כי גם רגע לפני הייאוש הגדול, אפשר לצמוח ולהתחיל את הכל מחדש.

ישנם הרבה אנשים שמעט קושי גורם להם להרים ידיים. אפילו כישלונות קלים בלימודים או עם חברים הופכים אותם לבעלי דימוי עצמי נמוך; ויש כאלו שבאמת מתמודדים עם חיים לא פשוטים והקושי שלהם הוא ממשי. אבל צריך לדעת

בלית ברירה נעמד האברך באחד המעברים, נדחק בין המון הבחורים, והנה לפתע קורא אליו מאן דהו: "מה לך נדחף? הנה מקומך, על יד מקומי!" הוא התפלא מאוד, והרי השנה כלל לא קנה מקום?

ששמך רשום על גבי הספסל במקום הסמוך לשלי. הלך לבדוק, ואכן, ראה זה פלא, על כל המקומות כתוב שם האיש אשר עברו מיועד המקום ושם עירו, כשמצוין על הדף (מדבקה) 'ימים נוראים תשפ"ג', ואילו במקום שעליו רשום שמו כתוב 'ימים נוראים תשפ"ב'... נתברר, כי 'בטעות' (שאינה מצויה כלל) שכחו למכור מקום זה, והניחו שם ספסל שעוד היה מודבק עליו דף מהשנה שעברה...

בא וראה כמה פלאות סיבב מסבב כל הסיבות כדי 'לסדר' לו מקום הגם שלא קנה בשנה זו. להודיעך כוחם של בעלי אמונה, ולהודיעך שהקב"ה מושיע את האדם באופן שלא עולה על דעתו. (ובוודאי מחובת האדם להשתדל ולסדר ענייניו, אך אם אין ביכולתו, מכל סיבה שהיא, יתחזק באמונה וידע שהקב"ה יעזרהו, ואונס רחמנא פטריה...).

(באר הפרשה)

סיפר בעל המעשה, אברך חשוב וכן עליה, אשר מאוד איוותה נפשו 'לקנות' מקום בבית הכנסת של קהילתו לימים הנוראים דשנת תשפ"ג, בכדי שיוכל להתפלל בישוב הדעת מבלי להיות נע ונד... אך דא עקא שלא היה ברשותו את הסכום הנדרש ובעל כרחו נאלץ לוותר על משאלת לבו ולא קנה מקום, אך התחזק בבטחון בבורא כל עולמים שהוא כל יכול ובידו 'לסדר' לו מקום גם מבלי שיקנה. כך בכל חודש אלול התאזר באמונה עם תפילה, עד שבערב ר"ה, בהגיעו לבית הכנסת, מרוב שהיה לבו סמוך ובטוח שבוודאי יש לו מקום, ניגש ל'מפה' שתלתה בחצר בית הכנסת לבדוק איה מקומו... אך שמו נעדר מרשימת מזמיני המקומות. בדלית ברירה נעמד באחד ה'מעברים' שבין השורות, כשהוא נדחף בין המון הבחורים, והנה לפתע קורא לו אברך אחד ואומר לו: מה לך נדחף, והרי הנה מקומך על יד מקומי... הוא התפלא מאוד, כיצד יתכן כדבר הזה, אך הלה אמר לו: הנה, הבט וראה

בעל עסק מדרום הארץ הסתבך עם גורמים פליליים שניסו לסחוט ממנו דמי חסות, ובא לבקש ברכה ממרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל. רבינו הורה לו: "טוס לאמריקה לשבוע ותאסוף כסף לכולל"...

הוא לא הבין מה הקשר, וגם כסף לכולל בקושי הצליח לאסוף, אבל לבסוף התברר שבדיוק הנסיעה הזאת היתה הדבר שחילץ אותו מהצרה

התברר לו, שהלה נמנה על קבוצה של גורמים פליליים הדורשים דמי חסות מבעלי החנויות בקניון, ולפי שטרב לשלם החל הלה להציק לו בכל מיני הלשנות ותביעות.

כדרכו נכנס היהודי לרבנו, ורבנו שאלו: מה אתה עושה כל היום? תשובתו היתה שהוא עוסק במסחרו. "ובשעת הערב?" שאל רבינו. "אני לומד עם אברך בין כתלי הכולל", השיב. "אם כן", אמר לו רבנו, "טוס לאמריקה לשבוע ותאסוף כסף לכולל".

הלה יצא החוצה ולא הבין. הוא אדם פשוט ומה לו ולאיסוף כספים לכולל? ומה גם שאינו מבין כלל איך כל זה מתקשר לבעיה המשפטית שלו עם אותו אדם שאינו הגון?

מספר הרה"ג רבי יחיאל מאיר צוקר: סיפר יהודי תושב הדרום, איש פשוט שפעם היה זקוק לעצה והכרעה בנושא חשוב, ושאל לאברך היכן יכול לקבל הכרעה, ויעץ לו לפנות אל רבנו הגראי"ל שטיינמן זצ"ל, וכך עשה. ומאז בכל שאלה וברכה היה נוסע לב"ב ונכנס לרבנו.

ברשותו של אדם זה היה מספר חנויות, וכשנפתח מרכז מסחרי במקום ההוא, הוא קנה חנות גדולה והכניס בה את סחורותיו. באחד הימים ניגש אליו שכנו לחנות ואמר לו, שהיות ולפעמים נעלמות סחורות מהחנויות ומדי פעם גם פורצת שריפה, כדאי לו לשלם לו שכר חודשי והוא ידאג שלא יאונה לו כל רע... בתמימותו לא קלט את המסר, וענה לו בשלילה. לאחר זמן

הגיע זמן המשפט, העו"ד תפר לו תיק כבד, הפך את היוצרות שכביכול הוא זה שמתנהג באלימות כלפי הסוחרים וסוחט אותם כספית, ואף הביא עמו עדים על יום מסוים בו הם מעידים שהוא הרים ידים ונהג באלימות כלפי סוחרים אחרים בקניון. מששמע את התאריך בו נוקבים העדים, אמר היהודי לשופט שניתן לבדוק במחשבי משרד הפנים ולהיווכח כי בשבוע הזה הוא כלל לא היה בארץ, והיה באמריקה. הדבר נבדק והעדים נמצאו שקרנים. מובן שהוא יצא זכאי והם נקנסו בצורה קשה מאוד על סחיטה במרמה והבאת עדי שקר.

(עברי אנכי עמ' רצג, הובא בגיליון 'דחזיתיה' מס' 15)

הוא שב לאשדוד ובדרך החליט שאם זה מה שרבונו אמר, כן עשה. תוך כדי מחשבה נזכר שיש לו חברים באמריקה שהפרוטה מצויה בכיסם והחליט לפנות אליהם. הוא קם וטס לארצות הברית, וכמובן הצטייד מראש במכתב מראש הכולל שהוא מייצג אותו. הוא ניסה את מזלו, אבל בכל זאת הוא לא דוגמא לאברך כולל, וזה פחות או יותר סכום הכסף שהביא עמו... הוא חזר די מאוכזב לארץ. כעבור תקופה קצרה הוא מקבל שוב הזמנה לבית המשפט, והפעם התביעה מיוצגת על ידי עו"ד ידוע, שרק כדי לשכור עו"ד מתחרה מולו הוא צריך להיפרד מתכנית חיסכון...

הסיפור היומי

"בשעת ערב מאוחרת נפתחה הדלת, אבא עמד בפתח. הוא היה נראה שבר כלי ממש, עייף מאד, בגדיו רטובים מזיעה ונעליו מלאים בעפר דרכים - אך פניו קרנו מאושר!"

"הסוד של אבא" - מבוסס על סיפור אמיתי שנשמע מפי בעל המעשה

אבא הגיע בשעה כה מאוחרת - שכולם כבר ישנו! במשך מספר שנים ראינו את אבא רק בשבתות ובחגים! אך בשבת לא ניתן היה להכיר באבא את היהודי עמל הכפיים - שאינו רואה מנוחה במהלך השבוע. אבא ז"ל היה מנהל ביד רמה את שולחן השבת, שר ואומר דברי תורה מתוקים מדבש, מספר סיפורים, ומתענג על לימוד בצוותא עם כל אחד מהילדים. מעולם לא שמענו את אבא מדבר בשבת בדברים שאינם מעניין קדושת השבת. באחד מהימים שמענו מאמא ע"ה על עול הפרנסה של אבינו, והצטערנו לשמוע שהאדם היקר הזה, שבטריפולי היה סוחר מצליח - כאן נאלץ לבוסס דרכו שעות בחול, ולעבוד עבודה לא קלה כלל! לא פעם שאלנו את אבא בשבת, איך הוא מצליח להתמיד בעבודתו, חרף הקשיים, ובפרט כיצד הוא שורד את ההליכה בחול הרטוב או הלוהט, שעתיים כל יום? אך אבא חייך ואמר שיש לו סוד שעוזר לו להחזיק מעמד... אך שבת היום לה' ולא כדאי לדבר מענייני עבודה...

היה זה ביום חם וקייצי במיוחד, אמא עמדה במטבחון הצר, סחטה תפוזים, והכינה עוגת שוקולד יפה ומרשימה. עוגה היתה דבר נדיר אצלנו גם בשבתות - מחמת העניות הגדולה, גם מיץ תפוזים לא היה דבר ששותים בשגרה בכל יום. אמא הודיעה שהיום יש הפתעה! ולכך הולכים לישון מאוחר... בדריכות רבה המתנו להפתעה, עד שבשעת ערב מאוחרת נפתחה הדלת - אבא עמד בפתח. מעולם לא ראינו את אבא בשעה שחזר ממסעות עבודתו. הוא היה נראה כשבר כלי ממש,

חמישים שנה חלפו מזמן שהוברחנו יחד עם כל משפחתי, מטריפולי בירת לוב - לטורקיה, ומשם לארץ ישראל. מהבריחה עצמה איני זוכר הרבה, רק בשנים הייתי, אך הבנתי שהיה זה מבצע נועז ומסוכן שבחסידי שמים הצליח על הצד הטוב ביותר. אלא שהורי היקרים ז"ל נאלצו להותיר אחריהם את כל רכושם בלוב, ועלו לארץ הקודש ללא פרוטה אחת. עניים מרודים ממש! קיבלנו דירה קטנה במקום שנקרא 'רמת פנקס' (כיום שכונה באור יהודה). רהיטים לא היו לנו, מלבד כמה ארגזי תפוזים ששימשו ככיסאות וגם כארון אחסון... וזוג מיטות ברזל מחלידות. לא היה קל בכלל, אך היינו מאושרים: נמצאים אנו בארץ הקודש משאת נפשו של כל יהודי!

למחרת בואנו, הלך אבא ז"ל ללשכת משרד העבודה כדי להתעניין על עבודה כלשהי בה יוכל לפרנס את בני הבית הרעבים לחם. אבא חזר כעבור מספר שעות, וסיפר באושר על עבודה שקיבל במפעל צבאי הנמצא בלוד.

המרחק מרמת פנקס ללוד אינו גדול במיוחד, אך אבא נאלץ לנסוע מדי יום, בשעה שאינה בוקר ואינה לילה, נסיעה ארוכה ומתישה באוטובוס ישן ומקרטע, במסלול מאסף שעבר על פני תחנות רבות, עד שהגיע לכביש האחורי של העיר לוד, שם היה יורד ומבוסס את דרכו בשבילי עפר, בגשם המרטיבו עד לשד עצמותיו, או בקיץ כשהחמה קופחת על ראשו, ובמשך שעה (!) הלך והלך, עד שהגיע עייף ומותש לשערי המפעל. במפעל עבד בעבודה פיזית ומתישה - עד שעת אחר הצהרים מאוחרת, ואז נאלץ ללכת ולבוסס בחולות שעה ארוכה, עד שהגיע לפאתי העיר לוד, והמתין לאוטובוס במשך זמן רב, ושב לביתנו בשעת ערב מאוחרת מאד.

יורד מהאוטובוס בשעה מאוחרת בסמוך לבית, אני חש כביכול התעוררתי מחלום מתוק!

"ילדים יקרים, בואו תחגגו איתי, היום זכיתי בחסד השם, לסיים בעל פה את שלושת הבבות: בבא קמא, בבא מציעא, בבא בתרא. מזל טוב! התכבדו מהמטעמים לכבודה של תורה!" עוד שנים רבות המשיך אבא ז"ל לעבוד במפעל, ולהשתדל לפרנס את המשפחה, ומפעם לפעם זכינו להישאר ערים בשעת ליל מאוחרת ולחגוג עם אבא עוד סיום מסכת בעל פה! אבא ז"ל הלך לבית עולמו בשיבה טובה, ואין זה פלא שזכה לראות דורות ישרים של תלמידי חכמים, המצטיינים בחשקת וידיעת התורה!

(גיליון 'בפיקודך דרשתי' שופטים תשע"ט)

עייף מאד, בגדיו רטובים מזיעה, ונעליו מלאים בעפר דרכים. אך פניו קורנות מאושר!

אבא רחץ פניו וידיו, והתיישב בכבודות, ואמר כשקולו רועד מהתרגשות: "ילדי היקרים, שאלתם אותי מה פשר הצלחתי לשרוד בעבודה כה קשה ומתישה, ובפרט כיצד אפשר ללכת כל יום שעתיים בחום ובקור? כעת הגיע העת לגלות את הסוד!" עמדנו מביטים במתח רב באבא, והוא המשיך: "כל יום בדרך לעבודה אני משנן עמודי גמרא בעל פה מסדר נזיקין, עד שאני מגיע לשערי המפעל! האמינו לי שאני כלל לא מרגיש את הדרך הקשה, במוחי חולפות להם הוויות אביי ורבא - והם אשר מוליכות את רגלי! וכך גם בדרך חזור, מילותיה המתוקות של הגמרא אשר רוחש פי, מגרשות ומשכיחות את העייפות, וכשאני

הש"ת היומי

שכח משיב הרוח ונזכר לאחר אמירת 'ברוך אתה ה' - האם יסיים 'למדני חוקיך'?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

משיב הרוח ומוריד הגשם, אכן כל זה רק בדברים שמחזירים אותנו אבל כשאין מחזירין אותו גומר את הברכה כתקונה וממשיך, ממילא אנו שמנהגנו לומר בימות החמה מוריד הטל נמצא שכשלא אמר משיב הרוח בודאי הזכיר טל וא"צ לחזור, אמנם מי שאינו נוהג לומר מוריד הטל דינו שאם אמר השם יסיים למדני חוקיך ואם גמר את הברכה יאמר משיב הרוח ומוריד הגשם במקומו בלי חתימה וכפי המבואר בשו"ע.

שאלה: מי שכח לומר משיב הרוח ונזכר לאחר שאמר "ברוך אתה השם", האם יסיים מחיה המתים ויאמר משיב הרוח ומוריד הגשם, או יסיים למדני חוקיך? תשובה: יאמר מחיה המתים וימשיך בתפילתו. הטעם, הנה בשו"ע סי' קי"ד ס"ו כתב שאם סיים את הברכה ולא התחיל ברכה שאחריה, אומר משיב הרוח ומוריד הגשם בלי חתימה, ובמשנה ברורה כתב שכיון שיש חולקים על זה אם רק אמר השם ולא סיים את החתימה יסיים למדני חוקיך ויחזור לומר

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

כתובות דף קיב

האם יש מצוה לנשק את אדמת ארץ ישראל כשעולים לארץ הקודש?

מנשק כיפי דעכו

והשיב שמצוות צדקה היא מצוה תמידית, אלא שגדולי החכמים היו מקיימים מצוה זו לפני התפילה, ואף על פי שהענין נאמר על גדולי החכמים מכל מקום צדקה היא מצוה לכולם. משא"כ נישוק אדמת הקודש אינה מצוה בעצם, ורק לגדולי החכמים שמאוד חשקו בארץ ישראל יש בזה מצוה של חביבות הארץ, אך למי שאינו מגדולי החכמים אין בזה מצוה כלל. ולמעשה מוכח כן מדברי השו"ע (או"ח סימן צב ס"י) שכתב 'טוב ליתן צדקה קודם תפלה'. ולא כתב שהוא רק הנהגה לגדולי החכמים, כמו שכתב בכמה מקומות. ובאמת מצינו ברמב"ם בכמה מקומות שכתב הלכות שנהגו גדולי החכמים, ובחלק מהם כתבו הפוסקים שיש לכולם לנהוג כך לכתחילה, ובחלקם הוא הנהגה רק ליחידים, ואין לאחרים לנהוג כך.

לסיכום: אין בנישוק הארץ מצוה בפני עצמה, אלא יש בזה ענין של חביבות ארץ ישראל, לבעלי דרגה גבוהה שמרגישים בנשיקה חביבות הארץ.

(חשוקי חמד)

שאלה מי שהיה דר ברוסיה ולאחר מאמצים רבים זכה לעלות לארץ ישראל, האם יש ענין שינשק את עפר הארץ כשעולה לארץ וכמו שעשה רבי אבא כמבואר במסכת כתובות דף קיב ע"א, או שמא אין בזה ענין אלא רק לגדולי החכמים?

תשובה בספר משאת המלך (סוף מסכת כתובות) מובא מעשה ששאלו את מרן הגרי"ז מדוע לא נישק את אבני ארץ ישראל כשנכנס לארץ הקודש, וכמו שמבואר בסוף מסכת כתובות דף קיב ע"א 'רבי אבא מנשק כיפי דעכו'. והשיב שהנהגה זו אינה לכל אחד, אלא רק לגדולי החכמים, וכמו שכתב הרמב"ם (פרק ה מהלכות מלכים הלכה י') 'גדולי החכמים היו מנשקין על תחומי ארץ ישראל, ומנשקין אבניה ומתגלגלין על עפרה, וכן הוא אומר כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו'.

והקשו על דברי מרן הגרי"ז שדייק מלשון הרמב"ם שאין מצוה זו נוהגת לכל אחד, ממה שכתב הרמב"ם (פ"י מהלכות מתנות עניים הלכה טו) 'גדולי החכמים היו נותנין פרוטה לעני קודם כל תפלה ואחר כך מתפללין שנאמר אני בצדק אחזה פניך'. ואעפ"כ כולם נותנים צדקה לפני התפילה ואף הגרי"ז נהג כן.

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורי משניות על מסכת
שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

האם מותר לספר לשון הרע שכבר התפרסם בעיתון?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

הדבר מפורסם], מכל מקום לא הזכירו רק את שמה של הכשרה, אבל את שמה של הפסולה לא פרסמו במשנה.

והביאו (שם) מספר שירת דבורה מעשה מהחפץ חיים, שכתב בתשובה לגר"ש שטרנבוך (אבי הגר"מ שטרנבוך) ששאלו אם מותר לו לדבר עם אשתו על פלוני שיצאו עליו רינונים, באשר הדברים ידועים כבר לכל אחד מהם, ולא יספרו אותם לאיש זולתם, ורוצים לדבר על כך כדי שתתברר להם התמונה בשלמות, וכתב להם הח"ח 'שימנעו מלשוחח אף על דבר הידוע לשניהם, ושמך עוולה לא תימצא בשפתותיהם'.

ולספר דבר שאינו מפורסם, אך השומע כבר שמע זאת מאחר - כתב החפץ חיים' לקמן שגם המספר השני עובר על איסור לשון הרע, כיון שהתורה אסרה את עצם סיפור הגנות על האחר, וגם יתקבלו הדברים יותר אצל השומע כששני אנשים מספרים גנאי על פלוני. ואף לפי דעת הרמב"ם שהתיר בדבר שנאמר באפי תלתא, הרי כל שכוונתו לגנותו בזה ולהעביר את הקול, אין היתר של אפי תלתא, ואם כן כשכוונת המספר השני להחזיק את הגנות בפני השומע ולגנותו בזה יותר, אסור.

בכלל ב' מהלכות לשון הרע סעיף ג' מביא החפץ חיים' את הדעות הסוברות שלשון הרע שנאמר בפני שלושה אנשים ('באפי תלתא') מותר לשומעים לספר את הדבר הלאה, וזאת רק בדרך אקראי, ולא שיתכוונו לפרסם את הדבר ולגלותו. בהמשך בסעיף ד' הוא מוסיף, כי רק למי ששמע בעצמו מהמספר הראשון (שסיפר בפני שלושה) מותר, אך לא למי ששמע ממנו. אלא אם כן כבר התפרסם הדבר ונודע לכל (שאז מותר לו לספר - וגם כאן רק בדרך אקראי, כנ"ל).

בביאורים ומוספים מביאים, כי לקמן כותב החפץ חיים הן לגבי ההיתר של 'באפי תלתא' והן לגבי ההיתר של 'דבר מפורסם', כי כמעט לא מצוי שיתקיימו כל התנאים להיתר. ויש שכתבו עוד (לחפץ בחיים שם סי' יד), שתלמיד חכם ירא אלוקים ראוי לו להיזהר אף באופן זה שהדבר מפורסם, שלא לדבר גנאי על אחר, וכמבואר ברמב"ם (פיהמ"ש עדיות פ"ח מ"ז) על שאמרו שם במשנה שמשפחת בית צריפה היתה בעבר הירדן וריחקה בן ציון בזרוע, ומשפחה אחרת פסולה היתה שם וקירבה בן ציון בזרוע, וכתב הרמב"ם שם, שיש להתבונן היאך בורחים חכמים מלשון הרע, שאע"פ שהיו יודעים על שתי המשפחות [כלומר שהיה

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורי משניות על מסכת
שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

מתחזקים עם נצורים

חדשה
שנה
שנת תשפ"ג

חדש
חודש
חודש מר חשון

חדש
זמן
חורף

חדשה
מסכת
מסכת נדרים

גם לך מציע להתחזק

**בס"ד, ביום חמישי פר' נח ב' במד חשון תשפ"ג
רבבות אלפי ישראל מתחילים מסכת נדרים**

באיזה מקרה מותר לכל הדעות לענות 'אמן' בין ברכת 'אהבה רבה' לקריאת שמע?

אולם, אף לדעת השולחן ערוך, מאחר ויש הסוברים שצריך לענות אמן, ראוי לסיים את הברכה יחד עם הש"ץ, כדי שלא להתחייב בעניית אמן. ואם כבר קיים את מצות קריאת שמע לפני התפילה, מותר אף לדעת השולחן ערוך לענות אמן, כיון שבאופן זה אינו מפסיק בין הברכה לקיום המצוה.

[שו"ע נט, ד, משנ"ב כד, וביה"ל ד"ה ולא; בו"מ דרשו, 22]

לדעת השולחן ערוך, מי שסיים את ברכת "הבוחר בעמו ישראל באהבה", ובטרם התחיל לקרוא קריאת שמע שְׁמַע את סיום הברכה מפי הש"ץ, או מפי אחד המתפללים - לא יענה אמן, וכל שכן שלא יענה אמן על ברכות אחרות; כיון שהדבר נחשב ל'הפסק' בין ברכות קריאת שמע לקריאת שמע, והרי זה כעין מי שמברך על מאכל, שאינו רשאי לענות אמן אף על אותה ברכה עצמה.

האם מותר לענות אמן על ברכת 'שומע תפילה' בין ברכת 'אהבה רבה' לקריאת שמע?

הבוחר בעמו ישראל באהבה יחד עם הש"ץ. ואף לדעת הרמ"א, אין לענות אמן בין ברכת הבוחר בעמו ישראל באהבה לקריאת שמע, אלא על ברכה זו עצמה, או על ברכה שמותר לענות עליה אמן גם באמצע 'פְּרָק' של ברכות קריאת שמע, כגון ברכת 'שומע תפילה'.

[שו"ע נט, ד, ומשנ"ב כה; בו"מ דרשו, 21 ו-23]

לדעת הרמ"א, מי שסיים את ברכת "הבוחר בעמו ישראל באהבה", ובטרם התחיל לקרוא קריאת שמע שְׁמַע את סיום הברכה מפי הש"ץ, או מפי אחד המתפללים - עליו לענות אמן, ואין זה נחשב ל'הפסק' בין ברכת המצוה לקיום המצוה, כיון שאין ברכה זו מיוחדת לקריאת שמע, שהרי אין מברכים "אשר קדשנו במצוותיו וציונו על קריאת שמע", ולכן אינה נחשבת כברכה על מאכל. וכתב המשנה ברורה, שלמעשה, רצוי לסיים את ברכת

מה צריך לכוון בברכת 'אהבה רבה'?

לבבו ובכל נפשו. ודברים אלו הועתקו בספר עטרת זקנים, ומשם הועתקו גם במשנה ברורה.

ובכף החיים כתב עוד, שבשעה שאומר בברכת אהבה רבה, "ולא נבוש ולא נכלם לעולם ועד" (כפי נוסחו, ובדומה לכך הוא בנוסחאות שבסידורינו) - "ישפוך נפשו על זרעו, שלא יגרמו לו בושה וכלימה בעולם הזה ובעולם הבא חס ושלום".

[בו"מ דרשו ס, 1, בהרחבה ע"פ המקור]

בספר השל"ה הקדוש כתב: תמיד תהיה תפילה שגורה בפי אב ואם, להתפלל על זרעם, שיהיו לומדי תורה, וצדיקים, ובעלי מידות טובות, ויכוין במאוד על זה בברכת התורה - "ונהיה אנחנו וצאצאינו" וכו', וכן בברכת 'אהבה רבה' - "אבינו אב הרחמן המרחם רחם עלינו ותן בלבנו" וכו', יחשוב גם כן על זרעו וזרע זרעו עד עולם. וכן (ב'ובא לציון') כשאומר "למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה". בכל מקומות כאלה, יעשה תפילתו קבע בכל

* בכל הברכות, יכול אדם להוציא את חברו ידי חובתו מדין 'שומע כעונה'; אולם בברכות קריאת שמע אינו יכול להוציא אלא ב'מנן'. ונחלקו הפוסקים בנוגע לברכות השחר, אם יכול אדם להוציא את חברו שלא במנן.
* פסוקי ה'קדושה' שבברכת 'יוצר אור' - "קדוש קדוש קדוש... ו"ברוך כבוד ה' ממקומו" - יש אומרים שנחשבים כ'דבר שבקדושה', שאין לאומרו אלא ב'מנן'; ולכן, המתפלל ביחידות יאמר פסוקים אלו בטעמי המקרא, או בניגון של לימוד.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מהי 'קשירה תמה' הנדרשת בתפילין?

בכל אחד משני צידי הקשר. ויש מוסיפים, בצד ימין עד למול הטבור, ובצד שמאל עד למול החזה.
וכן נחלקו הפוסקים בנוגע לאורך הנדרש לכשרות הרצועה של יד: לדעת השולחן ערוך - צריך שיהיה ניתן להקיף בה את הזרוע לקשירת ה'בית', למותחה עד לאצבעות, ולכורכה על האצבע האמצעית כנהוג. אך לדעת אחרונים רבים, מעיקר הדין, די בהקיף הזרוע במקום הקשירה.
[שו"ע לג, ה, ומשנ"ב כו, כח וכת; ביאורים ומוספים דרשו, 24 ו26]

נאמר בתורה על מצות תפילין: "וקשרתם אותם", ודרשו חכמינו ז"ל: "וקשרתם - קשירה תמה". יש מפרשים - שהרצועה שבה קושרים את התפילין תהיה נאה, והיינו, שלא יהיה קשר נוסף בתוך החלק המשמש לקשירת התפילין. ויש מפרשים, שהרצועה תהיה שלמה, והיינו, שכל אורך הרצועה הנדרש לכשרותה, (ולא רק החלק המשמש לקשירה), יהיה שלם, מקשה אחת.
ובנוגע לאורך הנדרש לכשרות רצועת התפילין של ראש, נחלקו הפוסקים: לדעת השולחן ערוך ואחרונים רבים - די בהקיף הראש והקשר בלבד, וכן עיקר ההלכה. ויש מוסיפים, אורך טפח

הלוח היומי

א' בחשוון | רבי יוסף ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל, מקראקוב-וינה, בעל אתון דאורייתא, בית האוצר, לקח טוב ועוד

בשנת ב' אלפים תתקל"ו, בחודש זה סיים שלמה המלך את בניית ביהמ"ק הראשון.
יארצייט:

- ד' אלפים תתקכ"ב/ב' רבי דוד ומשה ב"ר משה זצ"ל, מצדיקי מרוקו.
- תכ"א: רבי מנחם מנדל ב"ר אברהם קרוכמל זצ"ל, אב"ד ניקלשבורג, פרוסניץ וקרמזיר-צ'כיה, תלמיד הב"ח ובעל שו"ת צמח צדק ועוד.
- תקפ"ד: רבי אריה יהודה לייב ב"ר ברוך זצ"ל, מלנצהוט-קשינב, בעל חומת אריאל וגבורות אריה.
- תקנ"ב: רבי נתן ב"ר אברהם בורג'יל זצ"ל, (הראשון), בעל חק נתן.
- תרל"ח: רבי יששכר דב בער ב"ר משה הכהן זצ"ל, מוולברוז', בעל עבודת יששכר.
- תרע"ט: רבי עקיבא מאיר ב"ר יששכר דב בער הכהן זצ"ל, בעל דברי העם.
- תר"פ: רבי יוסף ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל, מקראקוב-וינה, בעל אתון דאורייתא, בית האוצר, לקח טוב ועוד.
- תש"ן: רבי ישראל ב"ר יהושע שפירא זצ"ל, מב'לז'וב-ארה"ב, בעל שופריה ד'שראל ורו"כ חבת ירושלים.
- תשע"ג: רבי יצחק ב"ר דוד משה רוזנבוים זצ"ל, מקרעטשניף.

השכר הגדול על מצות כיבוד הורים

כתב הג"ר חיים פלאג'י: אבותינו סיפרו לנו ובעינינו ראינו הרבה בני אדם שהיו מכבדים את הוריהם כראוי וזכו לכבוד גדול, עושר ובנים ואריכות ימים ושנים, וכל מי שלא נהג כשורה לכבד את הוריו כראוי נהפך עליו בלהות וצרות סבבה, ולא היתה להם הצלחה וברכה בכל מעשה ידיהם.

(תוכחת חיים - תולדות)

נשתדל לקיים מצות כיבוד הורים כראוי ונזכה לשכר רב אף בעולם הזה

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il